

PRAWO ROLNIKA — ПРАВО РІЛЬНИКА

Organ Związku Zawod. Rolników dla Wojew. Wschodnich
Орган Зв'язку Завод. Рільників для Воев. Вєхідних

WYCHODZI w KAŻDĄ NIEDZIELĘ ВИХОДИТЬ КОЖДОЇ НЕДІЛІ

Prenumerata roczna . . zł. 10— Prenumerata kwartalna . zł. 2.60
Пренумерата річна . . зл. 10— Пренум. чвертьрічна . зл. 2.60

Cena jednego egzemplarza 20 gr.
Ціна одного примірника 20 сот.

Adres Redakcji i Administracji:
STANISŁAWÓW, GMACH STAREGO SĄDU,
PLAC TRYNITARSKI. — Telefon №. 211.
Адрес Редакції і Адміністрації:
СТАНІСЛАВІВ, ДІМ СТАРОГО СУДА,
ПЛОЩА ТРИНІТАРСЬКА. — Тел. Ч. 211.

Za Kom. Redakcyjny Posel Walerjan Niedźwiecki
За Ком. Редакц. : Посол Валеріян Недзвєцький
Kierownik Redakcji i Redaktor odpowiedzialny:
Zbigniew Orwicz.

Управитель Редакції і за редакцію відповідає:
Збігнєв Орвич.

Statystyka ludności w Państwie. Статистика насел. в Державі.

Rolnictwo 65⁰/₀, Przemysł 14⁰/₀, Różne za-
wody 13⁰/₀, Handel 8⁰/₀.

Рільництво 65⁰/₀, Промисл 14⁰/₀, Ріжні за-
води 13⁰/₀, Торговля 8⁰/₀.

Наш Банк.

Та вимріяна ціль, до котрої всі стремілисьмо цілою силою, іменно оснування Банку Союзу Заводових Рільників, зістала вже осягнуеною. На області Станиславівського Воевідства будемо мати власну торговельно-кредитову кооперативу, котра зможе заспокоїти всі потреби Членів Союзу Заводових Рільників, заспокоїти їм жадання, як також хвилеві журби, нераз дуже дрібні, а одначе так важні в розвою хотяйби і найжеңчого рільного господарства.

Одначе не допоможуть навіть і найбільше офірні зусилля тих всіх, котрі станули на чолі Банку, щоби цілу машину пустити корисно в рух, наколи всі члени С. З. Р., без винятку, не поспішають охотно з помочю.

Сьогодня не повинно бракувати ані одного Рільника, котрий не мавби хотяйби одного уділу Банку С. З. Р., понеже тільки збірне зусилля може оснувати велике і допре діло.

Що робимо, робимо тільки для себе самих.

Отже не заспім поважноі хвилини, щоби опісля ми не мали проти себе ніяких закидів.

Nasz Bank.

Ten wymarzony cel, do którego wszyscy dążyliśmy całą siłą, mianowicie stworzenie Banku Związku Zawodowych Rolników, został już osiągnięty. Na terenie Województwa Stanisławowskiego będziemy mieli własną Spółdzielnię handlowo-kredytową, która potrafi sprostać wszystkim wymaganiom Członków Z. Z. R., zaspokajając ich potrzeby, jakoteż chwilowe kłopoty, niejednokrotnie bardzo drobne, a jednak tak ważne w rozwoju choćby najmniejszego gospodarstwa rolnego.

Nie pomogą jednak nawet najbardziej ofiarne wysiłki tych wszystkich, którzy stanęli na czele Banku, by maszynę całą puścić pomyślnie w ruch, jeżeli wszyscy Członkowie Z. Z. R., bez wyjątku, nie pośpieszą ochotnie z pomocą.

Dziś nie powinno zabraknąć ani jednego Rolnika, który nie posiadałby bodaj jednego udziału Banku Z. Z. R., gdyż tylko zbiorowy wysiłek może stworzyć dzieło wielkie i zbożne.

Co czynimy, czynimy tylko dla siebie samych.

Nie zasypiajmy więc powagi chwili, abyśmy potem nie mieli do siebie żalu!

N a e z a s i e.

Polepszenie konjunktur kredytowych w handlu nawozami sztucz.

Dzięki inicytywom Państwowego Banku Rolnego, sfery rolnicze w tegorocznym sezonie wiosennym zyskały nowe udogodnienia kredytowe przy zaopatrywaniu swych gospodarstw w nawozy sztuczne.

Spółka Akcyjna Eksploatacji soli Potasowych we Lwowie, w porozumieniu z Państwowym Bankiem Rolnym, dostarcza wszystkim rolnikom **na kredyt** do dnia 15. listopada 1928 kainit w wagonowej dostawie, łącznie z kredytowanym przewozem kolejowym do stacji odbiorczej.

Inowacja ta pozwala rolnikom na zaopatrzenie się w nawozy potasowe, niezbędne do siewów wiosennych, z tem, iż cała należność tak za kainit, jak i za jego przewóz, uiszczona będzie dopiero w jesieni roku bieżącego.

Próba dzielności naszych koni.

Ministerstwo Rolnictwa już teraz wydało zarządzenie dotyczące organizacji wystaw i pokazów koni. W r. b. Ministerstwo Rolnictwa zaprojektowało organizowanie na wystawach i pokazach tak zwanych prób dzielności konia, na które złożą się: próba siły, próba energii i próba odporności.

Próba siły polegać będzie na wykazaniu, jaki największy ciężar dany koń — pobudzany tylko głosem (nie batem) — może uciągnąć. Próba odbywać się będzie w sposób następujący: koń zaprzężony do wozu ważącego wraz z obciążeniem 450 klg., ciągnie wóz stępą, przytem co 10 metrów dokładają worek piasku, ważący 10 klg. Próba odbywa się dopóki koń nie może już wozu ciągnąć.

Próba energii polega na tem, że koń musi wykazać, iż w krótkim czasie może przebiec kłusem 2 klm., ciągnąc wóz, ważący wraz z obciążeniem 450 klg.

Próba odporności polega na tem, w jakim czasie koń może przejść bez wysiłku 10 klm., ciągnąc wóz ważący wraz z obciążeniem 450 klg.

Ostatnie dwie próby mogą odbywać się również i parami, wówczas wóz ważyć powinien 900 klg.

Za próby dzielności Ministerstwo Rolnictwa przyznawać będzie nagrody pieniężne w wysokości 100 zł., 50 zł., i 25 zł., przytem nagrody wydawane będą za każdą próbę oddzielnie.

Ustalenie warunków pracy i płacy robotników rolnych na terenie Wojew. Stanisławowskiego.

(Ciąg dalszy).

O p a ł.

Art. 17.

Ordynarjusz otrzyma 5 metrów sześciennych przestrz. drzewa twardego i 4 metry sześciennie prze-

strzenne drzewa miękkiego rocznie. 1 metr sześcienny przestrzenny drzewa twardego równa się $1\frac{1}{4}$ m.³ p. drzewa miękkiego, $2\frac{1}{2}$ q węgla, lub 1 kupie twardej gałęzi. 1 m.³ p. drzewa miękkiego równa się 2 q węgla, wzgl. 1 kupie miękkich gałęzi.

Wymiary kupki mają wynosić $1\frac{1}{2}$ m. szer., 1 m. wysokości i 2 m. długości. Gałęzie muszą pochodzić ze zrębów poprzedniego roku kalendarzowego. Chrust nie może być wydawany jako materiał opałowy. Opał wydaje się z góry kwartalnie lub miesięcznie. Wybór materiału opałowego przysługuje pracodawcy. Pracownikom nie wolno sprzedawać opału.

Mieszkania pracowników.

Art. 18.

Ordynarjusz otrzymuje mieszkanie, składające się co najmniej z 1 izby z podłogą oraz komory. Izby winny być wytykowane, a co najmniej dokładnie wylepione ze szczelnymi dzwiami i oknami na zawiasach. W oknach mają być całe szyby, zaś w razie stłuczenia szyby pracownik jest obowiązany wstawić ją w ciągu 2 tygodni. Wapna do bielienia dostarcza pracodawca 2 razy do roku w ogólnej ilości 15 kg., na mieszkanie. Mieszkania mają być ze szczelnym dachem; tam, gdzie dachy są popsute muszą być naprawione w ciągu miesięcy letnich. W majątkach, gdzie woda zacieka do piwnic i mieszkań pracowników, winny być one zabezpieczone w ciągu lata od wody napływowej.

Pracodawcy i pracownicy winni dbać, aby otoczenie mieszkań pracowników było higieniczne. Obowiązuje wybrukowanie dostępu do studziń, oraz zastąpienie zgnitych cembrzyn nowymi, lub też zapewnienie pracownikom w inny sposób zdrowej i czystej wody do picia.

Zbiorniki na nawóz nie mogą znajdować się w bliższej odległości, aniżeli 20 m od mieszkań służbowych, a pracownicy mają składać nawóz ze swych chlewów w przeznaczonym na to miejscu. W pobliżu mieszkań mają znajdować się zastłonięte ustępy w dostatecznej ilości, które pracownicy obowiązani są utrzymywać w porządku i czystości.

Gdzie jest odpowiednie pomieszczenie w dotychczasowych budynkach, jak również przy mieszkaniach nowowyprowadzonych winna być urządzona łaźnia. W innych majątkach, o ile istnieje możliwość, pracodawcy są obowiązani do urządzenia pracownikom kąpiele.

Pracownicy są obowiązani utrzymywać mieszkania w porządku. Trzymanie inwentarza żywego w mieszkaniu jest stanowczo wzbronione. Sublokatorów nie wolno przyjmować bez zgody pracodawcy, któremu przy wprowadzaniu się ma być zameldowany skład rodziny pracownika.

Art. 19.

Pracodawca obowiązany jest dać pracownikowi pomieszczenie dla bydła we-wspólnej czeladnej oborze lub specjalnie na to przeznaczonym budynku, jeżeli zaś pracownik mieszka w budynku dworskim, także pomieszczenie dla dwóch sztuk trzody chlewnej, na opał i ziemniaki, nadto, w razie potrzeby, słomę do sienników. Ordynarjuszom wolno trzymać kury, jednakże nie więcej, niż 12 sztuk.

Dziewki stajenne.

Art. 20.

Dziewki stajenne otrzymują 9 q zboża ordynarj,

Н а ч а с і.

Поліпшення кредитових кон'юктур в торгівлі штучними навозами.

Завдяки ініціативі Державного Рільного Банку, рільничі сфери в сьогорічній весняній сезоні використали нові кредитові угоди при заосмортюванню своїх господарств в штучні навози.

Акційна Спілка Експлуатації потасової соли у Львові, в порозумінню з Державним Рільним Банком, достарчає всім рільникам **на кредит** до дня 15-го листопада 1928 р. кайніт у вагоновій доставі, включно з кредитовим залізничним перевозом до відбиральної стації.

Та іновація позваляє рільникам на заосмотрення в потасові навози, конечні до весняних засівів, з тим, що ціла належитість так за кайніт, як і за його перевіз, вирівнана буде доперва в осени біжучого року.

Проба хоробрости наших коней.

Міністерство Рільництва вже тепер видало зарядженне дотичне організації вистави і показів коней. В біжучім році Міністерство Рільництва запроектувало організованне на виставах і показах так званих пробів хоробрости коня, на котрі зложаться проба сили, проба енергії і проба відпорности.

Проба сили залежна буде на виказанню, який найбільший тягар дотичний кінь — спонуканий тільки голосом (не батогом) — зможе потягнути. Проба відбуватися буде в слідуєчий спосіб: запряжений кінь до воза ваги враз з тягаром 450 кг., тягне віз ходом, опісля що 10 метрів докладають мішок піску 10 кг. Проба та відбувається так довго, заки кінь не зможе вже дальше тягнути віз.

Проба енергії залежна від того, що кінь мусить виказати, в якім короткім часі зможе перебічи бігом 2 клм., тягнути віз враз з тягаром 450 кг.

Проба відпорности залежна від того, в якім часі кінь зможе перейти без утоми 10 клм., тягнути віз разом з тягаром 450 кг.

Послідні дві проби можуть відбутися і парами кінями, тоді віз повинен важити 900 кг.

За проби хоробрости Міністерство Рільництва признавати буде нагороди в грошах у висоті 100 зол., і 25 зол., причім нагороди видавані будуть за кожду пробу віддільно.

**Пов. Союз завод. Рільників
в Товмачи
купує телята і свині
та платить торгіву ціну живої ваги.**

Усталення услівій праці і платні рільних робітників на області Станиславівського Воєвідства.

(Дальше).

П а л и в о.

Арт. 17.

Ординар одержить 5 метрів кубічних твердо-го дерева і 4 кубічні метри мягкого дерева річно. 1 кубічний метр твердого дерева рівняється 1 1/4 метр. куб. мягкого дерева, 2 1/2 q вугля, або 1 купі твердих галузів 1 кубічний метр мягкого дерева рівняється 2 q вугля, зглядно 1 купі мягких галузів.

Вимір купи має виносити 1 1/4 м. ширини, 1 м. висоти і 2 м. довготи. Галуззе мусить походити з попереднього календаревого року. Хворост не може бути видаваний яко опалевий матеріал. Опал видається з гори чвертьрічно або місячно. Вибір опалевого матеріалу прислугує працьодавці Робітникам не вільно продавати опалу.

Мешкання робітників.

Арт. 18.

Ординар одержує мешканне, складаючесья найменче з 1 комнати з долівкою як також комори. Комната повинна бути витинкована, а найменче докладно виліплена з добрими дверми і вікнами на завісах. У вікнах мають бути цілі шиби, а на случай стовчення шиби робітник є обовязаний вставлення її протягом 2 тижнів. Вапна до білення достарчає працьодавця 2 рази до року в загальній скількості 15 кг. на мешканне. Мешканне має бути з добрим дахом; там, де дахи є попсовані, мусять бути направлені протягом літних місяців. В маятках, де вода протікає до пивниць і мешкань робітників, повинні бути вони забезпеченні протягом літа від напливової води.

Працьодавці і робітники повинні дбати, щоби довкола мешкань робітників було гігієнічно. Обовязує вибрукованне доступу до керниць, рівнож заступленне згнилих цембринь новими, — або також запевнити робітникам в инчий спосіб здорової та чистої води до пиття.

Збірники на навіз не можуть знаходитися в ближцім віддаленню, чим 20 м. від службових мешкань, а робітники мають складати навіз ві своїх стаєн в призначенім на те місци. Коло мешкань мають знаходитися — закриті уступи — в достаточній скількості, котрі робітники є обовязані удержувати в порядку і чистоті.

Де є відповідне поміщенне в дотеперішних будинках, як також при нововибудованих мешканнях, повинна бути уряджена парня. В инчих маятках, о скільки се є можливе, працьодавці обовязані є до урядження робітникам купелів.

Робітники обовязані є удержувати мешкання в порядку. Держанне живого інвентаря в мешканню є рішучо заборонене. Субльокаторів не вільно принимати без згоди працьодавця, котрому при впровадженню має бути замельдований склад родини робітника.

Арт. 19.

Працьодавця обовязаний є дати робітникови поміщенне для худоби в спільній челядній оборі,

przemiał i 80 zł. pensji, ponadto po 2 litry niezbie-
ranego mleka dziennie i 14 a 39 ca ziemi pod ziem-
niaki.

U w a g a : Dziewki stajenne, mieszkające w dwor-
skich mieszkaniach, otrzymują dostateczną ilość opału
dla należytego ogrzania mieszkań i ugotowania strawy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

**Pow. Związek Zaw. Rolników
w Tłumaczu
kupuje cieleta i nierogaciznę
płacąc rynkową cenę żywej wagi.**

Sprawy organizacyjne Z. Z. R.

Organizacja Kierowników i Pra- cowników Z. Z. R.

Na skutek propozycji kier. Mieczysława Pleussa ze Śniatyna, zawiązał się dnia 17. kwietnia br. „Związek Kierowników i Pracowników Z. Z. R. Wojew. Stanisławowskiego”, którego celem jest współzycie koleżeńskie, jakoteż urządzenie zjazdów, przynajmniej raz na kwartał, każdorazowo w innym miejscu, w celach informacyjnych, jak i współpracy.

Zebrani wybrali jednogłośnie Zarząd, w skład którego weszli: Władysław Niedźwiecki (Prezes), Zbigniew Orwicz (Sekretarz), Mieczysław Pleuss i Ryszard Lachmann (Członkowie Zarz.).

Pierwszy Zjazd Koleżeński odbędzie się w niedzielę, dnia 13. maja br. w Kołomyji z następującym programem:

1. Godz. 8 30 — zebranie Członków w Biurze Pow. Z. Z. R. w Kołomyji gmach „Pokucia”.
2. Godz. 9 — msza św
3. Godz. 10 — otwarcie Zjazdu i wygłoszenie referatów.
4. Godz. 13 — wspólny obiad.
5. Godz. 16 — Odjazd do Załucza n/ Prutem, celem zwiedzenia wzorowego gospodarstwa p. Prez. Pow. Kurza. Tamże podwieczorek i rozwiązanie Zjazdu. Obecność wszystkich Członków jest niezbędną.

Reklama jest dźwignią handlu i przemysłu!

Organizacja Okręgów.

Praca organizacyjna Z. Z. R. rozwija się z każdym dniem coraz lepiej i jest nadzieja, że w niedługim czasie nie będzie w Województwie naszym ani jednej wsi, która nie stałaby pod zielonym sztandarem naszego Związku. Poniżej podajemy spis nowo zorganizowanych Okręgów w ostatnim tygodniu.

Powiat Bohorodzany. Dzięki staraniom kierownika Biura Pow. Z. Z. R. p. Przetockiego, zorganizowano miejscowości: Porolny, Stary Łysiec, Stebnik, Rosulna, Dzwiniacz, Zarzecze i Rakowiec. Zainteresowanie wszędzie wielkie, rolnicy chętnie garną się do pracy.

Powiat Tłumacz. Praca w Powiecie tym szybko

postępuje naprzód, dając owocne rezultaty. Zorganizowano ostatnio wsie: Kolinca, za inicjatywą Marcina Galeńskiego, jakoteż Markowce Kolonja za inicjatywą Franciszka Mikołowskiego. Członkowie wstępują wszędzie gromadnie.

Powiat Kałusz wykazuje coraz większą aktywność i rozwija się zupełnie pomyślnie, dzięki energii Kier. Biura Pow. Romanka. Zorganizowano ostatnio wsie Nowica i Landstrau, zaś odbyto zebranie przygotowawcze w Podmichalu przy licznych udziałach ludności. Nawiązano pozatem kontrakt z 18-tu nowemi wsiami.

Powiat Stanisławów. Przyznać należy, że dzięki wybitnej inicjatywie Kier. Biura Pow. Z. Z. R. p. Władysława Niedźwieckiego, Powiat Stanisławowski rozwija się coraz silniej, wżyskując piękne rezultaty. Na tem miejscu podnieść musimy specjalne zasługi Prezesa Okr. Jakóba Tracza w Sobotowie, którego praca w kierunku asekurowania bydła jest godną naśladowania, — jakoteż pominąć nie można energii Prezesa Okr. Grzegorza Noškowa z Mykietyniec, który wykazał wielki zmysł organizacyjny, skupiając przy swym Okręgu wsie: Mykietyńce, Chryplin, Podłuże i Uhorniki. Należy się też spodziewać w niedługim czasie dalszych sukcesów. — Wreszcie dnia 23. IV. b. r. za inicjatywą p. Józefa Szczuckiego, Prezesa Okr. Z. Z. R. w Medusze, odbyło się zgromadzenie założycielskie w Woronicy (Powiat Podhajce). Gmina ta jednak w najbliższym czasie będzie przyłączona do Pow. Stanisławowskiego. Przewodniczącym wybrano Stanisława Więclawa, zastępcą Marcina Lipińskiego, zaś Zekretarzem Stanisława Szczotkę.

Powiat Żydaczów zaczyna się organizować pod kierunkiem p. Stanisława Regulskiego, Kier. Pow. Biura Z. Z. R. W niedługim czasie podamy szczegółowe sprawozdania.

**Jaja wylęgowe kur zielononózek
kuropatwich**

po nader przystępnych cenach dostarcza

Józef Żurawicki

Delejów, via Halicz

або в спеціально на те призначенім будинку, наколи робітник мешкає в двірськім будинку, також поміщення для двох штук череди хлівної, на опал і бульбу, крім того, на случай потреби, солому до сінників. Ординарям вільно держати кури, одначе не більше, як 12 штук.

Стаєнні дівки.

Арт. 20.

Стаєнні дівки одержують 9 q збіжа ординарії, мливо і 80 зол. платні, крім того по 2 літри не-

збираного молока денно і 14 а 39 ца землі під бульбу.

Увага: Стаєнні дівки, котрі мешкають в двірських мешканнях, одержують достаточну скількість палива, для правильного удержання мешкання в теплоті і зварення страви.

(Дальше буде).

Рекляма підносить торгівлю і промисл!

Організаційні справи С. З. Р.

Організація Управителів і Робітників Союза Зовод. Рільників.

На пропозицію Управ. Мечислава Плевса зі Снятина, завязався дня 17-го квітня с. р. „Союз Управителів і Робітників“ С. З. Р. Станиславівського Воев., котрого ціллю є товариське співжитте, як також уряджування зїздів, щонайменче раз на чвертьрік, кождочасно в инчїм місци, в інформаційних ціллях, рівнож і співпраці.

Зібрані вибрали одноголосно Управу, в склад котрої увійшли: Владислав Недзвецький (Предсідатель), Збігнев Орвич (Секретар), Мечислав Плевс і Ришард Ляхман (Члени Управи).

Перший Товариський Зїзд відбудеться в неділю дня 13-го мая с. р. в Коломиї, з слїдуючою програмою:

1. Год. 8:30 — Зібранне Членів в Бюрі Пов. С. З. Р. в Коломиї, будинок „Покуття“.
2. Год. 9-та — Служба Божа.
3. Год. 10-та — отворенне Зїзду і виголошенне рефератів.
4. Год. 13-та — спільний обід.
5. Год. 16-та — відїзд до Залуча н/Прутом, в ціли звидження взірцевого господарства п. Предсідателя Пов. Курца. Де відбудеться підвечірок та розвязанне Зїзду.

Присутність всіх Членів є конечна.

Організація Округів.

Організаційна праця Союза З. Р. розвивається чимраз ліпше, і є надія, що в короткім часі не буде в нашім Боевідстві ні одного села, котре не стоялоби під зеленим прапором нашого Союза. Понище подаємо спис новозорганізованих Округів в останнім тижні.

Повіт Богородчани. Завдяки старанням управителя Бюра Пов. С. З. Р. п. Пшелоцького, зорганізовано місцевости: Пороги, Старий Лисець, Стебник, Росільна, Дзвиняч, Заріче і Раковець. Заінтересуванне всюда велике, рільники охотно горнутьсь до праці.

Повіт Товмач. Праця в тім Повіті скоро поступає в перед, та дає овочні результати. В останніх днях зорганізовано села Колінці за ініціативою

Мартина Галенського, як також Марківці Кольонія за ініціативою Франца Мікозовського. Члени вступають всюди громадно.

Повіт Калуш викавує чимраз більшу активність і розвивається цілком правильно, завдяки енергії Управ. Пов. Бюра Романка. Зорганізовано в останніх днях села Новиця і Ляндестрав, також відбулося приготовавче зібранне в Підміхалю при численній участі населення. Крім того навязано контакт з 18-ма новими селами.

Повіт Станиславів. Признати належить, що завдяки ініціативі Упр. Пов. Бюра С. З. Р. п. Владислава Недзвецького, Станиславівський повіт розвивається чимраз більше, позискуючи гарні результати. На тім місци мусимо піднести спеціальні заслуги Окр. Предсідателя Якова Трача в Соботові, котрого праця в напрямі асекуровання худоби є гідною наслідування, — рівнож промовчати не можна енергію Окр. Предсідателя Григорія Носькова з Микитинець, котрий виказав великий організаційний помисл, організуючи при своїм окрузі села: Микитинці, Хриплин, Підлуже і Угорники. Належить також надіятися в короткім часі дальших sukcesів. — В кінці дня 23-го квітня с. р. за ініціативою п. Йосифа Щуцького, Окр. Предсідателя С. З. Р. в Медусі, відбулися організаційні збори в Воронці (Повіт Підгайці). Та громада одначе в найблищім часі буде прилучена до Станиславівського Пов. Предсідателем вибрано Станислава Венцлава, заступником Мартина Липинського, секретарем Станислава Щітку.

Повіт Жидачів починає організуватися під управою п. Станислава Регульського, Управ. Пов. Бюра С. З. Р. В коротці подамо цілковиті справозданнє.

Яйця до насадження курей з зеленими ніжками (курупатви) по дуже приступних цінах достарчас
Йосиф Журавицький
Делїїв, — коло Галича

Ekonomja i gospodarstwo.

Jakim sposobem powstają pierścienie na rogach u bydła rogatego?

„Rolnik Śląski“ podaje w tej sprawie następujące uwagi:

Róg u bydłęcia zaczyna rosnać, skoro jako cielę 4 tygodnie skończyło. Rośnie potem dalej bez przystanku aż do jego śmierci, tak samo jak kopyta u konia, a paznokcie u człowieka.

Żeby jednakże co rosnąć, na to potrzeba żywności. I tak człowiek rośnie, skoro je, roślina dobrze wyrasta, jeżeli ją dobrze gnojem podsycamy, więc też i róg potrzebuje do swego wzrostu żywności. Żywność tę bierze róg z ciała zwierzęcia, do którego przynależy; rośnie więc tak długo równo i gładko, dopóki pożywienie bydłęcia jest mniej więcej równo silne.

Skoro jałowica zostaje cielną, zarodek cielęcia część pożywienia dla siebie odciąga, o więc i pożywienie rogów staje się mniej obfite. Róg jednakże rośnie dalej, ale ponieważ mu brak zwykłego pożywienia staje się cienszy i przez to tworzy się ustęp, rodzaj wcięcia. Po ociehleniu się krowy dostaje znów róg całe swoje pożywienie i staje się grubszy. Przez taką zmianę robią się na rogach wałki, które jak pierścienie się odznaczają.

Znajdujemy także u wołów zwykle pierścienie na rogach i słusznie też mają te pierścienie wielkie znaczenie przy określaniu wieku zwierzęcia. Wół zimą lepiej żywiony, odpoczywający, może więcej udzielić swym rogom pożywienia; latem wszystko zużywa na utrzymanie sił w robocie, zatem przez lato staje się cienszy, a zima i lato utworzą krążek grubszy i cienszy.

Ponieważ się zwykle krowy cielą po skończonych dwóch lub trzech latach, znaczy więc pierwszy pierścień na rogu 2—3 lat, a dalej każdy pierścień zawsze rok więcej. Rzadko się zdarza, żeby krowa co rok dała cielę; a nawet rok zostaje jałową. Trzeba zatem uważać, czy pierścienie na rogach w równych stoją odstępach.

Skoro odstęp od jednego do drugiego jest znacznie większy, może jeszcze raz tak dłuższy, jak poprzedni lub następujący, można przyjąć, że krowa więcej liczy lat, niż pierścienie wykazują. I tak nie omyli się ten, kto będzie liczył krowie, mającej na rogach 5 pierścieni. 8—8 i pół, a nawet 9 lat.

Kupujący krowę z obory, gdzie mocno pasą, można śmiało na dwa pierścienie liczyć 3 lata, bo się tu częściej zdarza, że krowy zostają jałowe, lub porzucają. Bardzo stare krowy zwykle tracą pierwsze pierścienie z rogów. Ponieważ czasem pierścienie na rogach zawieśćby mogły, należy kupując krowę lub wółu, zawsze także w zęby im zajrzeć.

Rady gospodarcze.

Jak chronić drzewa owocowe.

Ażeby wytepić szkodniki na drzewach owocowych, należy przedewszystkiem dobrze oskrobać z mchu

i odstającej kory pień i grubsze gałęzie, oszczotkować stalową szczotką, a odpadki zebrać i spalić. Po oczyszczeniu opędzlować roztworem z 100 litrów mleka wapiennego, 10 kg. Carbolinum, 3 kg szarego mydła rzadkiego, oraz nieco gliny i krowieńca. Następnie opryskuje się koronę drzewa cieczą złożoną z 100 litrów wody zabielonej wapnem i 10 kg. Carbolinum, do czego używa się dobrego rozpylacza. Prace te należy wykonywać zanim drzewa zaczną wegetować, t. j. najpóźniej do 15 marca. Później gdy na drzewach znajdują się owoce wielkości dużego lasowego orzecha, spryskuje się drzewa powtórnie roztworem na 100 litrów wody bez wapna, a po 3—4 tygodniach należy spryskiwanie powtórzyć.

Ser z parzonego mleka.

Mleko świeże, zaraz po udojeniu, wlać do garnka i postawić do pieca, aby się zagotowało tak długo, aż mleko nabierze ciemno-żółtego koloru. Następnie wyjąć z pieca i postawić, aby się zsiadło. Skoro to nastąpi, wtedy postawić do pieca, aby mleko się odtopiło. Twaróg odlać na rzeszoto lub do woreczka, aby serwatka dobrze ściekła. Jeżeli twaróg będzie zbyt twardy, to można do niego dodać nieco śmietany, wsypać soli i nie mieszając twarogu, przełożyć go do serwatki, zawiązać mocno sznurkiem i położyć pod prasę, pod którą niech poleży dni parę. Ser taki jest wyśmienity.

Jaki użytek mieć można ze skorup jaj?

Jaja należy tak rozbijać, by skorupa nie pękła przez środek, ale tylko by jeden koniec otwartym został. Skorupki takie chowa się, napelnia dobrą inspektową ziemią, ustawia w piasku i zasadza w nich nasiona roślin, których prowadzenie jest trudne (ogórki, pomidory, dynie, melony, kawony, groch cukrowy). Rośliny pielęgnuje się w pokoju, a gdy na wiosnę na polu ociepli się porządnie, wysadza się je w grunt, wraz z skorupkami, po poprzednim lekkim zgnieceniu ich w ręce. W ten sposób przynajmniej postępują włościanie w Zachodniej Europie, głównie w Wirtembergji, a to szczególnie hodując jarzyny w pobliżu większych miast, zbierają oni i sami skorupy, a sprzedając jaja do restauracyj, wymawiają sobie zwrot skorup u góry z jednego końca otwartych jaj. Wczesne plony wynagrodzą trud, a skorupy i tak poszłyby na marne.

Wiadomości gospodarcze.

Kontrola Sanitarna nad mleczarniami. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 2. IX. 27 w Nr. 77 poz. 673, nadaje Ministrowi Rolnictwa uprawnienie do zarządzenia, aby mleczarnie, otrzymujące mleko z różnych gospodarstw, były zaopatrzone w urządzenia, zabezpieczające od roznoszenia za-

Економія і господарство.

Яким способом повстають перстені на рогах у рогатої худоби?

„Шлезький Рільник“ подає в тій справі слідуючі уваги:

Ріг у худоби починає рости, наколи теля скінчить 4 тижні. Росте опісля дальше безнастанно, аж до його смерти, так само як копита у коня, а нігті у чоловіка.

Щоби одначе що могло рости, на те потреба поживи. І так чоловік росте, наколи їсть, ростина росте добре, наколи землю під ню добре вигноємо, отже і ріг потребує до свого росту поживи. Поживу ту бере ріг з тіла худоби, до котрого належить; росте проте так довго рівно гладко, поки пожива худоби є менче-більше рівно сильна.

Наколи ялівка є тільна, зародок теляти часть поживи відтягає для себе, длятого і пожива рогів стає менче вистарчаюча. Одначе ріг росте дальше, але понеже бракує йому звичайної поживи стається тонший і через то творяться уступи, рід карбів. По отіленнюся корови, ріг знова дістає цілу свою поживу і стається грубший. Через таку зміну робляться на рогах валки, котрі відзначаються як перстені.

Знаходимо також у волів звичайні перстені на рогах, і цілком природно мають ті перстені значінне при очеркненню віку звіряти. Віл, відживлюваний в зимі ліпше, може більше поживи уділити своїм рогам; в літі всьо зуживає на удержанне сили в роботі, проте через літо стається ріг тонший, а зима і літо творять кружок грубший і тонший.

Понеже корови тіляться звичайно по скінченню двох або трох літах, отже перший перстень на розі означає 2—3 літа, а кожний дальший перстень завсігди оден рік більше. Рідко коли трапляється, щоби корова що року мала теля; а навіть і рік зістає ялова. Проте належить уважати, чи перстені на рогах в рівних стоять відступах.

Наколи відступ від одного до другого є більший, можливо еще раз так довгий, як попередний або слідуочий, припустити можна, що корова більше числить років, як виказують перстені. І так не помилиться той, котрий буде числити корові, котра має на рогах 5 перстенів, 8—8 і пів, а навіть 9 літ.

Купуючи корову з обори, де добре кормлять, можна сміло на 2 перстені числити 3 роки, понеже тут часнійше трапляється, що корови зістають ялові, або скидають. Дуже старі корови тратять звичайно на рогах перші перстені. Понеже часом перстені на рогах завести можуть, належить купуючи корову або вола, завсігди також заглядати їм в зуби.

Господарчі поради.

Як хоронити овочеві дерева.

Щоби вигубити шкідники на овочевих деревах, належить передовсім добре обскробати з моху і відстаючої кори пень та грубше галуззя, очистити сталевою щіткою, а відпадки зібрати і спалити. По очищенню побілити розтвором з 100 літрів молока з вапна, 10 кг. Карболінеум, 3 кг. соди, 3 кг. шарого рідкого мила, рівнож троха глини і відходів від худоби. Опісля скропити корону дерева течю зложеною з 100 літрів води з вапна і 10 кг. Карболінеум. Ту працю належить виконувати (до чого уживається доброго розпиляча) заки дерева зачнуть відживати, т. є. найпізнійше до 15-го марта. В кінці, коли на деревах знаходяться овочі величини великого лісового оріха, скроплюється дерева еще раз розчином на 100 літрів води без вапна, а по 3—4 тижнях еще раз те повторити.

Сир в пареного молока.

Свіже молоко сейчас по видоєнню, вляти до горшка і поставити в піч, щоби варилося так довго, заки молоко не набере темно-жовтої краски. Опісля здіймити з огня і поставити, щоби зсілося. Наколи то наступить, поставити в піч, щоби молоко відтопилося. Так зварене налляти на решето або до мішочка, щоби сирватка добре стекла. Наколи сир буде дуже твердий, то можна до нього додати троха сметани, насипати соли і не мшаючи сира, положити його до сирватки завязати міцно шнурком і положити під прасу, під котрою має лежати кілька день. Такий сир є знаменитий.

Яку користь можна мати з лупин яєць?

Яйця належить так розбивати, що лупина не пукала через середину, але так, щоби тільки оден кінець зістав отворений. Лупини такі переховується, наповняється доброю інспектовою землею, уставляється в піску і садиться в них насіння ростин, котрих провадження є тяжке (огірки, помідори, дині, мельони, кавони, цукровий горох). Ті ростины плекається в кімнаті, а наколи на весні на поли добре потепліє, висаджується їх в землю разом з лупинами, по попереднім легкім здушенню їх в руці. В такий спосіб поступають селяни в західній Європі, головно в Віртембергії, а то головно годуючі ярину селяни недалеко більших міст, збирають вони і самі лупини, а коли продають яйця до реставрації, жадають звороту лупин з отвором у горі одного кінця яєць. Вчасні збори винагороджують труд, понеже лупини і так викидається.

Чи ти вже є членом

„Союза Заводових Рільників“?

Поширюйте „Право Рільника“.

rażliwych chorób zwierzęcych i umożliwiające oczyszczenie i odkażanie (art. 17). Według tegoż rozporządzenia, mleczarnie podlegają wogóle nadzorowi weterynaryjnemu władz administracyjnych, który określony będzie przez Ministra Rolnictwa (art. 19).

Dzień Spółdzielności w 1928 r. Podobnie jak w latach ubiegłych, będzie urządzony 3. VI. b. r. uroczysty obchód Dnia Spółdzielności na obszarze całej Polski. W tym celu powołano na zebraniu Towarzystwa Kooperatystów Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości, złożony z przedstawicieli wszystkich związków spółdzielczych, który przygotował okólnik do Związków Spółdzielczych i spółdzielni w sprawie zawiązywania komitetów lokalnych, mających zająć się na prowincji urządzeniem obchodu. W sprawach Komitetów lokalnych wezmą udział przedstawiciele wszystkich typów i odłamów spółdzielczości. Nadto Centralny Komitet zajął się przygotowaniem odpowiedniego plakatu i odezwy na Dzień Spółdzielczy. Wszystkie Komitety lokalne zechcą się zwracać do Centralnego Komitetu pod adresem: Warszawa, ul. Warecka 11 a. Związek Rewizyjny Polskich Spółdzielni Rolniczych.

Statystyka produkcji rolnej. Podpisane zostało rozporządzenie Rady ministrów o statystyce produkcji rolnej. Według rozporządzenia zarządu gmin miejskich i wiejskich prowadzić będą stałe rejestry produkcji rolnej, zawierające wiadomości statystyczne odnośnie do obszarów upraw rolnych, produkcji roślinnej i ilości zwierząt gospodarczych. Wykazy te będą przedstawiane odnośnym władzom administracyjnym, które znowu z kolei będą opracowywały ogólne zestawienie statystyczne. Osoby fizyczne i prawne, produkujące, hodowcy i handlujący, będą mieli według tego rozporządzenia obowiązek udzielania zarządom gmin wszelkich danych.

Ustawa o sprzedaży nawozów sztucznych. Ważne znaczenie dla rolników ma ustawa ogłoszona w Nr. 34 Dz. Ustaw o sprzedaży nawozów sztucznych. Określa ona przede wszystkim, że pod nazwą „nawozy sztuczne” mogą być sprzedawane produkty pochodzenia przemysłowego, lub kopalnego, przeznaczone do użyźniania gleby i zawierające jeden co najmniej z poniższych składników: azot, fosfor, potas lub wapń. Ministerstwo Rolnictwa może wyznaczyć normy tych składników, opakowania, kontroli i przewozu. W reklamach i opakowaniach nie wolno używać nazw mogących wprowadzić w błąd kupującego co do rodzaju, pochodzenia, lub składu chemicznego. Na każdym opakowaniu musi być napis „nawóz sztuczny”, nazwa, waga i procentowa ilość składników, oraz źródło pochodzenia. Każda sprzedaż nawozów sztucznych musi być potwierdzona na piśmie wydanem kupującemu z wymienieniem nazwiska i adresu sprzedawcy, który obowiązany jest prowadzić podobny rejestr u siebie. Powyższa ustawa i przewidziane przez nią rozporządzenia mogą skutecznie zwalczać wyzyskiwanie rolników przez mniej sumiennych kupców i pośredników.

Rozpowszechniajcie „Prawo Rolnika!”

Co zrobicieś dla rozpowszechnienia Związku Zawodowych Rolników?

Giełda.

Giełda łumacka.

Ceny z dnia 30. kwietnia 1928

Ceny za 100 kg. — Pszenica 57'00. Żyto 47'00. Jęczmień 39'00. Gryka 38'00, Proso 44'00. Kartofle 8'00. Groch 46'00. Fasola 48'00. Mąka pszenna 110'00, żytnia pytl. 80 i żytnia razowa 60'00. Kasza jęczmienna 95'00, jaglana 100'00 i gryszana 100'00. Owies 42'00. Otręby pszenne 30'00 i żytnie 31'00. Siano 8'00. Słoma 3'00. Sieczka 3'50. Mięso wołowe za 100 kg. żywej wagi 180'00, cielęce 153'00 i wieprzowe 200'00. Ryż 110'00. Mleko za 1 litr 40 gr. Ser za 1 kg. 1'40. Masło 6'00. Słonina 3'00. Sadło 3'20. Łój 2'50. Smalec 3'50. Jaja 1 szt. 12 gr. Nafta 1 litr 50 gr. Węgiel 100 kg. 7'00. Cukier za 1 kg. 1'70. Cebula za 100 kg. 75'00. Buraki 40'00.

Giełda bursztyńska.

Ceny z dnia 30 kwietnia 1928.

Ceny za 100 kg. — Pszenica 57'58. Żyto 48'49. Jęczmień 45'47. Owies 42'45. Kukurudza 45'47. Fasola biała 60'00 i kolorowa 40'45. Jasiek 50'55. Proso 40'45. Wyka 40'45. Kartofle 8'9. Groch 45'55. Hreczka 45'00. Za 1 kg. żywej wagi, bydła rogatego 1'45. za 1 kg. żywej wagi nierogacizny 1'40.

Giełda dolińska.

Ceny z dnia 30 kwietnia 1928.

Za 100 kg. — Pszenica 55'00. Ż. Żyto 44'00. Owies 44'00. Siano 16'00. Konieczyna 18'00. Ziemniaki 10'00 Ziemniaki do sadzenia (amerykany) 12'00. Bydło żywej wagi za 1 kg. 1'10. Nierogacizna 1'80'00—20'00.

Rok założenia 1882.

Rok założenia 1882

Towarzystwo Ubezpieczeń na życie

„FENIKS“

we Wiedniu. — Jeneralne Przedstawicielstwo na Rzeczpospolitą Polską: Lwów, Kościuszki 8.

Jeneralna Agencja: Stanisławów, Sapieżyńska 4.

Towarzystwo pracuje w Małopolsce, na Śląsku Cieszyńskim, we Francji, Włoszech, Hiszpanji, Niemczech, Czechosłowacji, Jugosławji, na Węgrzech, w Austrii, Bułgarii, Turcji, Belgji, Holandji, Grecji, Palestynie i Egipcie.

Fundusz rezerwowy Towarzystwa z końcem 1926 r. wynosił 21½ miljonów dolarów.

Bilans majątku w połowie 1927 r. wynosił 27½ miljonów dolarów.

Stan sum ubezpieczeniowych na życie 240 miljonów dolarów.

Poleca na bardzo korzystnych warunkach ubezpieczenia: do i przeżyciowe, posagowe, rentowe, ubezpieczenia na dwa życia, jakoteż inne rodzaje ubezpieczeń życiowych za specjalnymi ofertami.

Uczciwi zastępcy poszukiwani.

Dla Członków Związku Zawodowych Rolników odpowiednie udogodnienia.

Господарчі вісти.

Санітарна контролня над молочарнями. Розпорядженне Президента Республіки з дня 22-го серпня 1927 р. о побіджуванні заразливих худобячих хоріб, оголошено в Дневнику Устав з дня 2-го вересня 1927 р. в Ч. 77 поз. 673, надає Міністрови Рільництва можливість до зарядження, щоби молочарні, одержуючі молоко з ріжних господарств, були заосмотрені в урядження, забезпечуючі від розношення заразливих худобячих хоріб і уможлиwiająчі очищення і відкаження (арт. 17). Після того розпорядження, молочарні підлягаючі в загалі ветеринарному надзору адміністраційних властей, котрий буде очеркнений через Міністра Рільництва (арт. 19).

День Кооператив в 1928 р. Подібно як в минулих літах, буде уладжений 3-го червня с. р. торжественний обхід Дня Кооперативи на области цілої Польщі. В тій цілі покликано на зборах Кооперативів Центральний Комітет Дня Кооперативи, зложений з представителів всіх кооперативних союзів, котрий виготовив обіжник до Союзів Кооператив і співробітень в справі завязання льокальних комітетів, котрі мають зайнятися на провінції уладженнем обходу. В працях льокальних комітетів возьмуть участь представителі всіх типів і відломів кооператив. Крім того Центральний Комітет занявся приготуванням відповідного оповіщення і відозв на День Кооперат. Всі льокальні Комітети зволять звертатися до Центрального Комітету під адресою: Варшава, вул. Варецька 11 а. Ревізійний Союз Польських Рільничих Кооператив.

Статистика Рільної продукції. Підписане зістало розпорядженне Ради міністрів о статистиці рільної продукції. Після розпорядження управи мійських і сільських громад провадити будуть сталі реєстри рільної продукції, посідаючі статистичні вісти відносно до просторів рільних управ, ростинної продукції і скількості господарчої худоби. Ті викази будуть представлені дотичним адміністраційним властям, котрі опісля з черги будуть опрацьовувати загальне статистичне зіставленне. Фізичні і правні особи, продукуючі, годовці і купці, будуть мати після сього розпорядження обовязок уділювання управам громадським всяких даних.

Устава о продажі штучних навозів. Важне значінне для рільників має устава оголошена в ч. 34 Дн. Устав о продажі штучних навозів. Передовсім очеркує вона, що під назвою „штучні навози“ можуть бути продавані „продукти походження промислового, або гірничого, призначені для поправи рілі і посідаючих оден щонайменше з понищих складників: азот, фосфор, потас або вапно. Міністерство Рільництва може визначити норми тих складників; опаковання, контролі і перевозу. В реклямах і опакованнях не вільно уживати назв, могучих впровадити в блуд купуючого що до якості, покодження, або хемічного складу. На кождім опакованню мусить бути напис „штучний навіз“, назва, вага і процентова скількість складників, рівнож

жерело походження. Кожда продажа штучних навозів мусить бути потверджена на письмі, виданім купуючому з вичисленнем назвиска і адреси продаючого, котрий є обовзаний провадити у себе подібний реєстр. Пoviща устава і предвиджені через ню розпорядження можуть рішучо побіджати використування рільників через менше сумлінних купців і посередників.

БІРЖА.

Товмацька біржа.

Ціни з дня 30. квітня 1928.

Ціни за 100 кг. — Пшениця 57'00. Жито 47'00. Ячмінь 38'00. Вика 38'00. Просо 44'00. Бараболя 8'00. Горох 46'00. Фасоля 48'00. Мука пшенична 110'00. Мука житна пиль. 80'00. Мука житна разова 60'00. Крупи ячмінні 95'00, просові 100'00 і гречанні 100'00. Овес 42'00. Висівки пшеничні 30'00 і житн. 31'00. Сіно 8'00. Солома 3'00. Січка 3'50. М'ясо волове живої ваги за 100 кг. 107'00, телятина 153'00 і вепровина 151'00. Риж 110'000. Молоко за 1 літру 40 гр. Сир за 1 кг. 1'40. Масло 6'00. Солонина 3'00. Сало 3'20. Лій 2'50. Смалець 3'50. Яйця за 1 штуку 12 гр. Нафта за 1 літру 50 гр. Вуголь за 100 кг. 7'00. Цибуля за 100 кг. 74'00. Бураки 70'00. Бруква 70'00.

Бурштинська біржа

Ціни з дня 30. квітня 1928.

Ціна за 100 кг. — Пшениця 57'00. Жито 48'00. Ячмінь 45'00. Овес 42'00. Кукурудза 45'00. Фасоля біла 60'00 і пестра 40'00. Ясьок 50'00. Просо 40'00. Вика 40'00. Бараболі 8'00. Горох 45'00. Гречка 45'00. Живої ваги рог. худоби 1'45., живої ваги нерогатої 1'40.

Долинська біржа.

Ціни з дня 30-го квітня 1928 р.

Ціна за 100 кг. зол. — Пшениця 55'— Жито 44'— Овес 44'— Сіно 16'— Конічина 18'— Бульба 10'— Бульба (американка) 12'— Худоба живої ваги за 1 кг. зол. 1'10, безроги 1'80—2'—.

Рік основання 1882.

Рік основання 1882.

Товариство Убезпечення на житте

„ФЕНІКС“

у Відні. — Генеральне Представництво на Річ-посполиту Польську: Львів, Костюшки 8.

Генерал. Агенція: Станіславів, Сапіжинська 4. Товариство працює в Малопольщі, на Шлезьку Тешинським, у Франції, Італії, Іспанії, Німеччині, Чехословації, Югославії, на Уграх, в Австрії, Болгарії, Турції, Бельгії, Голяндії, Греції, Палестині і Єгипті.

Резервовий фонд Товариства з кінцем 1927 р. виносив 21 1/2 мільонів долярів.

Білянс маєтку в половині 1927 р. виносив 27 1/2 мільонів долярів.

Стан ubezпечення сум на житте 240 мільонів долярів.

Поручає на дуже догідних услівях ubezпечення: до і пережиття, посагові, рентові, ubezпечення на два життя, як також інші роди ubezпечень на житте за спеціальними офертами.

Пошукується чедних заступників.

Для Членів Союза Заводових Рільників відповідні догіднення.

Z ubiegłego tygodnia.

KRONIKA.

Kalendarzyk rzym.-kat.

6. niedziela, Jana w Obl.
7. poniedziałek, Domcell.
- 8 wtorek, Stanisława b.
9. środa, Grzegorza b.
10. czwartek, Izydora R.
11. piątek, Beatryksy Ad.
12. sobota, Pankracego.

Od Redakcji. W czasie Zielonych Świąt obrządku rzym-kat. ukaze się specjalny numer „Prawa Rolnika”, poświęcony sprawom komasacyjnym. Wszelkie artykuły i wiadomości w tym kierunku należy już nadsyłać do naszej redakcji.

Z prasy. Dowiadujemy się, że 15 maja b. r. wyjdzie z prasy 1 Nr. miesięcznika, poświęconego rozkrywkom, p. t. „Niepróżnujące Próżnowanie”, pod redakcją I. Demiana. Nr. 1 zawierać będzie liczne zagadki i konkurs z cennymi nagrodami, kącik wesoly, fejleton literacki i t. p. — Cena Nr. 50 gr. Prenum: kwart: 1.40 gr.; półroczna 2.50; roczna 4.50 gr. Adres Red. i Admin.: „Niepróżnujące Próżnowanie” Stanisławów. Trzeciego Maja 19 (Księg. „Renaissance”).

Nasz kącik rozrywkowy. Od przyszłego numeru zaczniemy umieszczać w naszym piśmie szarady i zagadki, wyznaczając za rozwiązanie ich piękne i cenne nagrody, które ofiarowała nam nowo założona w Stanisławowie Księgarnia „Renaissance” przy ul. 3-go Maja 19.

Sprawy asekuracyjne. Wojewódzki Z. Z. R. pozostaje obecnie w pertraktacjach z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych w sprawie dobrowolnych ubezpieczeń naszych Członków od ognia i gradu wprost przez Pow. Z. Z. R., jakoteż reasekuracji żywego inwentarza. Rezultat pertraktacji podamy w jednym z najbliższych numerów.

Ulgi wojskowe. W związku ze zbliżającym się poborem rocznika 1907 władze wojskowe przypominają, że odroczenie służby wojskowej z tytułu odziedziczenia w linii zstępnej gospodarstwa rolnego mogą się starać właściciele takich gospodarstw, których obszar użytków rolnych nie przekracza 24 hektarów. W sprawie wszelkich odroczeń należy zwać się do

Wojew. Biura Porady Wojskowe Z. Z. R. w Stanisławowie, które naszym Członkom udzieli wszelkich porad i pomocy.

Dziwne zjawisko. W ubiegłym tygodniu, a to w nocy z 26 na 27 kwietnia, nieomal całe nasze Województwo zostało pokryte ciemniutką warstwą brunatnego pyłku, co wywołało wśród ludności łatwo zrozumiały niepokój. Byli już nawet tacy, którzy przewidywali „koniec świata”. Z naszej strony zapewniamy wszystkich, iż fakt ten nie był wcale objawem groźnym, gdyż na podstawie badań uczonych pył został przyniesiony przez silne wiatry z Bałkanu, gdzie miały miejsce trzęsienia ziemi i wytryski drobnych wulkanów.

Z KRAJU.

— Z wieży ratuszowej w Warszawie ma niedługo rozbrzmiewać co godziny zegar kurantowy.

— Król Afganistanu Amannulach był przyjmowany w Polsce ze swą rodziną i siostrą nader gościnnie.

— Zbrodnicze ręce podpalają dalej na kresach zagrody naszych rolników.

— Porozumienie między naszym Państwem a Gdańskiem jest na najlepszej drodze.

— Dwaj polscy lotnicy wybierają się w podróż aeroplanem z Europy do Ameryki.

— W Warszawie aresztowano 110 komunistów.

— Warszawa ma mieć w niedługim czasie kolejną podziemną.

ZE ŚWIATA.

— Poincaré odniósł podczas wyborów do Izby Deputowanych we Francji wielkie zwycięstwo.

— Anglja zmniejsza znacznie świadczenia socjalne i przeprowadza sensacyjną reformę podatkową.

— Uczeni przepowiadają nowe trzęsienie ziemi w Szkocji i Irlandji.

— Amerykę nawiedziła wielka powódź. Są nawet dość pokaźne straty w ludziach.

— 10.000 robotników medjolańskich przybyło do Rzymu, aby złożyć hołd Mussoliniemu.

— Pierwszy raz w Europie odbyła się rozmowa telefoniczna na odległość 3.900 km.

Ciekawe i pożyteczne.

Rzeczy ciekawe.

Główne języki świata. Najwięcej rozpowszechniony jest 1) język chiński — używa go 330 milionów ludzi; 2) angielski — używa go 150 milionów; 3) rosyjski — używa go 100 milionów; 4) niemiecki (z ho-

lenderskim) — używa go 100 milionów; 5) hiszpański — używa go 50 milionów; 6) francuski — używa go 50 milionów; 7) włoski — używa 45 milionów; 8) polski używa 35 milionów ludzi.

Ilu postów mają parlamenty? Anglja 615; Francja 584; Włochy 530; Niemcy 493; Japonja 464;

З МИНУВШОГО ТИЖНЯ.

НОВИНКИ.

Календарик греко-кат.

- 23. Неділя, Юрія вел.
- 24. Понеділок, Сави стр.
- 25. Второк, Марка ев.
- 26. Середа, Василя.
- 27. Четвер, Симеона.
- 28. Пятниця, Максима.
- 29. Субота, 9 Мучеників.

Від Редакції. В часі Зелених Свят римо-кат. віроісп. вийде спеціальне число „Права Рільника“, посвячене комасаційним справам. Всяєї дописи і вісти в тім напрямі належить вже надсилати до нашої редакції.

З видавництва. Довідуємося, що 15-го мая с. р. вийде з під праси 1 ч. місячника, посвяченого розривкам, п. з. „Niergóżpijase Rgóżpowanie“, під редакцією І. Демяна. Ч 1-ше заосмотрене буде численні загадки і конкурси з цінними нагородами, веселий куток, літерацький фейлетон і пр. — Ціна числа 50 сот. Пренумерата чвертьрічна 1'40 сот., піврічна 2'50 сот., річна 4'50 сот. — Адреса Редакції і Адміністрації: „Niergóżpijase Rgóżpowanie“, Станиславів, вул. Третого Мая ч. 19 (Книгарня „Renaissance“.

Наш веселий куток. Від будучого числа будемо поміщувати в нашій часописі шаради і загадки, назначаючи за їх розв'язанне гарні та цінні нагороди, котрі офірувала нам новозаложена в Станиславові Книгарня „Renaissance“, при вул. Третого Мая ч. 19.

Асекураційні справи. Воевідський С. З. Р. провадить тепер переговори з Загальним Заведенням Взаїмних Убезпечень в справі добровільних ubezpieчень наших Членів від вогню і граду прямо через Пов. С. З. Р., як також реасекурації живого інвентаря. Вислід переговорів подамо в однім з найблищих числів.

Військові полекшення. В сполуці з зближаючимся побором річника 1927 військові власти пригадують, що о відроченне військової служби з титулу одідичення в зступної лінії рільного господарства можуть старатися властители таких господарств, котрих простір рільних ужитків не перевищає 24 гектарів. В справі всяких відрочень належить звертатися до Воев. Бюра Військової По-

ради С. З. Р. в Станиславові, котре нашим Членам уділяє всякої поради і помочи.

Дивне явище. В минувшім тижни, а то в ночі з 26-го на 27-го квітня, майже ціле наше Воевідство зістало прикрите тонкою верствою брунатового пилку, що викликало серед населення легко зрозумілий неспокій. Були вже навіть і такі, котрі предвиджували „кінець світа“. З нашої сторони запевняємо всіх, що факт той не був цілком грізним явищем, понеже на підставі вислідів учених, пил зістав принесений через сильні вітри з Балкану, де мав місце землетрус і вибухи дрібних вулканів.

З КРАЮ.

— З ратушевої вежі у Варшаві має в коротці голоситись що години курантовий годинник.

— Король Афганістану Аманулях був прийнятий в Польщі зі своєю родиною і товариством дуже гостинно.

— Злочинні руки підпалюють дальше на пограничу загороди наших рільників.

— Порозумінне між нашою Державою а Данцігом є на найліпшій дорозі.

— День 1-го мая проминув в цілій Польщі менче-більше спокійно.

— Два польські летуни вибираються в подорож воздухоплавом з Європи до Америки.

— У Варшаві арештовано 110 комуністів.

— Варша буде мати в короткім часі підземну залізницю.

ЗІ СВІТА.

— Поинкаре відніс підчас виборів до Палати Депутованих у Франції велику побіду.

— Англія значно зменшає соціальні свідчення і перепроваджує сензаційну податкову реформу.

— Учені приповідують нові землетруси в Шкоції і Ірляндії.

— Англія грозить Єгиптови і висилає там свої панцерники.

— Америку навістила велика повінь. Є навіть досить великі страти в людях.

— 10 000 медіолянських робітників прибуло до Риму, щоби зложити Мусолініому поклон.

— Перший раз в Європі відбулася телефонічна розмова на просторі 3 900 км.

Цікаве і пожиточне.

Цікаві річи.

Головні мови світа. Найбільше розповсюдненою мовою є: 1) хинська мова — уживає її 330 мільонів людей; 2) англійська — уживає її 150 міль-

ліонів; 3) російська — уживає її 100 мільонів; 4) німецька (з голландською) — уживає її 100 мільонів; 5) іспанська — уживає її 50 мільонів; 6) французька — уживає її 50 мільонів; 7) італійська —

Polska 444; Stany Zjednoczone 432; Hiszpanja; 404; Rumunja 369; Grecja 369; Jugosławja 315; Czechosłowacja 285; Bułgarja 247; Węgry 245; Szwecja 230; Finlandja 200; Szwajcarja 198; Belgja 186; Austrija 165; Portugalia 164; Norwegja 150; Danja 149; Estonia 100; Holandia 100; Litwa 78.

Najczęstsze przyczyny śmierci. Przyczyną śmierci człowieka bywa najczęściej choroba serca i naczyń krwionośnych — 20,4 proc., — choroby organów oddechowych 19 proc., — choroby mózgu i nerwów — 15,6 proc., nowotwory 14,9 proc., — uwiad starczy 12 proc., — choroby narządów trawienia 6,2 proc., — gruźlica 5,7 proc., — śmierć gwałtowna 4,3 proc., — choroby zakaźne 0,5 proc.

Polonja Chińska ofiarowała Marsz. Piłsudskiemu laskę z kości słoniowej. Do Belwederu zgłosił się przedstawiciel kolonji polskiej w Chinach p. Jerzy Moszkowski z Szanghaju, przynosząc dar tamtejszej Polonji dla Marszałka Piłsudskiego. Darem tym jest piękna laska z kości słoniowej, misternie rzeźbiona, specjalnie dla Marszałka Piłsudskiego przez Polaków, przebywających w Szanghaju, wykonana. Kolonja polska w Szanghaju, korzystając z podróży p. Moszkowskiego do Ojczyzny, poleciła, mu, aby ten dar rodaków z dalekiej obczyzny wręczył osobiście Marszałkowi Piłsudskiemu.

Tylko ogłoszenia, umieszczone na łamach „PRAWA ROLNIKA“ trafią do każdego Rolnika i odniosą swój skutek.

уживає її 45 мільйонів; 8) польська — уживає її 35 мільйонів людей.

Скільки послів мають парламенти? Англія 615, Італія 530, Німці 493, Японія 464, Польща 444, Сполучені Держави 432, Іспанія 404, Румунія 369, Греція 369, Югославія 315, Чехословація 285, Болгарія 247, Угри 245, Швеція 230, Фінляндія 200, Швайцарія 198, Белгія 186, Австрія 165, Португалія 164, Норвегія 150, Данія 149, Естонія 100, Голандія 100, Литва 78.

Найчастіші причини смерти. Причиною смерти чоловіка найчастіше буває хвороба серця і кровоносних судин — 20,4 проц., хвороби віддихових органів 19 проц., — хвороби мозгу і нервів 15,6 проц., — новотвори 14,9 проц., — занепад старости 12 проц., — хвороби приладів травлення 6,2 проц., — сухоти 5,7 проц., — нагла смерть 4,3 проц., — заразливі хвороби 0,5 проц.

Хінська Польонія офірувала Маршалкови Пілсудському палицю з слоневої кости. До Бельведеру зголосився представитель польської колонії в Хінах п. Юрій Мошковський з Шангаю, приносячи дар тамошньої Польонії для Маршалка Пілсудського. Тим даром є гарна палиця з слоневої кости, мистерно різьблена, спеціально для Маршалка Пілсудського виконана через Поляків, перебуваючих в Шангаю. Польська колонія в Шангаю, користаючи з подорожі п. Мошковського до вітчизни, поручила йому, щоби той дар свояків з далекої чужини особисто вручив Маршалкови Пілсудському.

Nabywajcie udziały
BANKU

Związku Zawodowych Rolników

Cena udziału 10 zł.

Wpisowe tylko 2 złot.

**W Banku tym jest podstawa
naszej egzystencji.**

Narazie należy subskrybować na listy, które posiadają Kierownicy Biur Powiatowych Z. Z. R.

Książeczki udziałowe w druku.

Набувайте уділи
БАНКУ

Союза Завод. Рільників

Ціна уділу 10 зол.

Вписове тільки 2 зол.

**В Банку тім є підстава
нашого існування.**

Тимчасово належить субскрибувати на листи, котрі мають Управителі Повіт. Бюр С. З. Р.

Уділові книжочки в друку.